

Чорний А.М.

студент,

Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ, ЩО ВИНИКАЮТЬ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАРОДОВЛАДДЯ В УКРАЇНІ

Наукові дослідження сутності та змісту явища народовладдя з метою формування конкретних пропозицій до тексту Конституції України набувають особливої актуальності та неабиякої ваги. При цьому чіткість і зрозумілість для кожного громадянина України положень Основного Закону має фундаментальне значення для розбудови України як суверенної незалежної, демократичної, соціальної, правової держави.

Конституційна демократія в Україні означає реалізацію народного суверенітету, тобто права народу бути єдиним джерелом влади в державі (ст. 5 Конституції України). Необхідно встановити значення наступних термінів «влада Українського народу», «принцип народного суверенітету», «народовладдя». Наукове розуміння цих категорій здійснює вплив на вдосконалення способів реалізації Українським народом своєї влади, що стане вдосконаленням прямої демократії (безпосереднього народовладдя).

Конституційний Суд України у своєму рішенні від 5 жовтня 2005 року (справа про здійснення влади народом) розтлумачив що Влада Українського народу – це категорія, через яку реалізується принцип народного суверенітету, що закріплений у частині 2 статті 5 Конституції України. Але питання щодо юридичного розуміння цієї категорії, здійснення методи та способи функціонування залишаються не зрозумілими.

Народовладдя – це одна з найголовніших форм виразу соборності у суспільстві, а потужність, дієвість цієї соборності прямо залежить від того, яким є народовладдя, його дійсність.

Народний суверенітет – це принцип, згідно з яким народу належить вся суверенна повнота влади на території країни, право самому вирішувати свою долю – безпосередньо чи через представницькі органи, брати участь у реалізації політики своєї держави, контролювати діяльність органів державної влади. Принцип народного суверенітету є одним з основоположних для демократії.

Демократія (від давньогрецької «влада народу» демос – «народ» і – кратія – «влада») – політичний режим, в основі якого лежить метод колективного прийняття рішень з рівним впливом учасників на результат процесу або на його суттєві стадії.

Проблеми реалізації народовладдя в Україні:

- Конфліктність у політичній системі держави.
- Відокремленість органів державної влади їх посадових осіб від своїх виборців, неналежне непередставлення інтересів електорату на державному рівні органами представницької влади.
- Невиконання політичними партіями своїх обіцянок і недотримання передвиборчих програма.

– Навмисне прийняття указів розпоряджень та інших нормативно-правових актів як обмежують доступ громадянам до вирішення державних питань як на локальному так і на державному рівні.

– Недостатня гласність і контроль за прийнятими рішеннями представницьких органів.

– Невідповідність прийнятих законів рішень в супереч інтересам українського народу.

– Відсутність відповідальності та механізму покарання депутатів різного рівня за порушення виборчих обіцянок і не відстоювання інтересів своїх виборців.

– Зниження авторитету та поваги до представницьких органів влади.

Основними причинами цих тенденцій є:

- відсутність еліти державотворців, а точніше відсутність їхнього домінування, які б могли відстоювати національні інтереси України, та основоположні принципи здійснення влади;

- недостатність і суперечливість окремих положень Конституції України та інших чинних державних нормативно-правових актів;

- недостатній рівень демократичної політичної культури свідомості населення і прагнення до реальних дій та змін;

- недостатній рівень впливу громадян на здійснення контролю за органами державної та місцевої влади за прийнятим ними рішенням і механізму їх реалізації.

• Відсутність надійної судової системи яка б дозволила громадянам швидко і без затрат відстоювати свої права свободи та інтереси.

• Нездатність органів місцевої влади самостійно вирішувати локальні проблеми у різних сферах.

• Відсутність ефективних і дієвих економічних та соціальних реформ.

Розвиток демократичних процесів в Україні залежить від:

- політичної активності самих громадян, прагнення не змін а бажання мінятися самому в першу чергу;

- стабільності суспільства економічна соціальна і політична;

- відмінити політичних партій одна від одної не тільки назвами алей поглядами та власною думкою кожного представника;

- втілення ідей щодо розвитку держави.

Головними передумовами формування демократичного суспільства в Україні є:

- збільшення економічної свободи;

- кардинальні зміна інститутів суспільства, системи цінностей які суперечать цінностям сучасним тенденціям розвитку суспільства;

- збільшення рівня культури як політичної так і моральної серед громадян;

- створення надійного механізму здійснення контролю та нагляду за діями органів представницької влади та їх рішень;

- вирішення економічної проблеми, підняття рівня життя.

Здійснення механізмів прямої демократії є важливим для:

– реалізації принципу народного суверенітету, який є основоположним у структурі демократичної держави;

- громадської участі у прийнятті важливих суспільно-політичних рішень, та контролю за їх виконанням;
- створення дієвих способів впливу громадян на політиків у міжвиборчій період;
- забезпечення постійної взаємодії між владою та громадським суспільством;
- створення ефективних важелів впливу громадян на політику у міжвиборчій період;
- легітимізації влади в цілому, діяльності окремих органів державної влади та місцевого самоврядування.

Характерне місце у ході розповсюдження у суспільстві інтересу на демократію покликані посісти ЗМІ. Вони як ніхто інший, мають вплив на суспільну свідомість, тому мусять бути достойними партнерами суспільства. Демократичність влади є гарантією їх особистого самостійного існування.

Для сучасної людини демократія все більше стає самостійною цінністю. Люди не хочуть бути без можливості впливу на владу, нехай навіть у добре налагодженій системі, вважають за краще самі вирішувати свої проблеми хоча б і ціною помилок.

Народовладдя це такий суспільний лад в країні, за якого кожен громадянин має право і реально забезпечену механізмами реалізації можливість брати участь в управлінні публічними (суспільними, державними, місцевими, професійними тощо) справами як безпосередньо, так і через вільно обраних представників. Зміст народовладдя визначається сукупністю політичних прав громадян і механізмів їх реалізації. Забезпечення реалізації принципу народовладдя передбачає наповнення тексту законів, у тому числі Основного Закону, реальними механізмами реалізації народом своєї первинної (верховної) влади.

Демократію в Україні можна віднести до розряду тих демократій які є слабкими. Але, тим не менш, тенденція витіснення традиційних способів представництва розширюється, і політичний процес набуває все нові і нові демократичні риси. Важливим випробуванням міцності такої демократії здатність влади впоратися з економікою і проблемами, що виникають в суспільстві. Істотні зміни соціальної та економічної політики можуть надати певну твердість виникненню демократії. Серйозну проблему викликає політична активність широких народних мас, яка має тенденцію до періодичного зниження, пов'язаному з апатією і втратою надій на поліпшення свого становища.

Уряду в такій ситуації не дістає громадської підтримки, що перешкодою для здійснення ефективних заходів в економічній та інших сферах.

Здійснювана в Україні демократизація повинна ініціюватися народом, Реалізація демократизації суспільного життя України не може залежити від того щоб в будь-який момент вольовими рішеннями владних структур вона могла бути перекреслена. Ідеальний же тип демократизації, характерний для США і країн Європи, відрізняється збалансованістю, органічним протіканням процесу, відсутністю значних соціальних потрясінь, нічим не обґрунтованих руйнувань соціальних інститутів, і мирним вирішенням конфліктів.

Отже на сьогочасному етапі першою потребою є стійка демократична влада, яка має базуватися на довірі народу та його ініціативній участі у здійсненні державної політики. Для отримання такої довіри, поряд із багатьма іншими умовами, важливими є етично вмотивовані дії владних структур, лідерів держави, політичної еліти. Цілковитий вихід із глибокої економічної кризи, в якій і досі знаходиться Україна, імовірний лише через заглиблення демократії, активне використання матеріального та інтелектуального потенціалу держави. Розвинута партійна система, сучасні форми безпосередньої та представницької демократії й опозиції – вирішальні умови незворотності демократичного процесу.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Конституційний Суд; Рішення від 05.10.2005 № 6-рп/2005.
3. Загальна декларація прав людини // Міжнародні договори України. – К., 1992.
4. Політологія: курс лекцій : Навч. посіб. – Тернопіль : Магнолія плюс, 2004. – 236 с.

Чорний А.М.

студент,

Тернопільський національний економічний університет

ВПЛИВ НА ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ УКРАЇНИ МОЖЛИВОГО ВИХОДУ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ З ЄС

23 червня 2016 року у Великій Британії відбувся референдум, на який було винесене питання щодо доцільності членства країни в ЄС. За результатами голосування 51,9% громадян проголосували за вихід з Євросоюзу. Цей референдум безпосередньо не стосується України, але постає питання: Чому в той час як наша держава намагається вступити до ЄС, більш розвинена держава Велика Британія виявляє намір покинути членство в Європейському Союзі? Наслідки такого рішення стануть відчутними для всієї Європи, у тому числі для України. Рішення щодо виходу з ЄС може спричинити «ефект доміно» серед інших країн членів ЄС, суттєво послабити позиції Союзу і водночас зміцнити позиції Росії на глобальній геополітичній арені. В той же час, це може вплинути на євроінтеграційні сподівання українців.

Відомий американський фінансист Дж. Сорос вважає, що членство в Європейському Союзі було спірним питанням для Сполученого Королівства з моменту його приєднання у 1973 році до тодішнього Європейського Економічного Союзу. Повної інтеграції країни так і не відбулося, адже як приклад, країна відмовилася приєднуватися до зони євро і шенгенського простору вільного руху людей, товарів і капіталів. Велика Британія не визнає повну юрисдикцію рішень Суду ЄС на своїй території. Однією з передумов негативного результату референдуму також стала незгода і панічне побоювання населення королівства щодо політики біженців в ЄС. Ксенофобські та антиєвропейські рухи були підсилені націоналістичними партіями. Міграційна криза відкрила шлях до вибухового зростання